

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Bartłomiej Ciążyński

DPCiG-I.053.2.2024
Warszawa, 16 sierpnia 2024 r.

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 16 lipca 2024 r. dot. problemu stosowania art. 15zzzr ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 340 z późn. zm., dalej: ustawa COVID-19) uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

W Ministerstwie Sprawiedliwości znana jest praktyka stosowana w spółdzielniach, w tym w spółdzielniach mieszkaniowych, polegająca na podejmowaniu uchwał w drodze pisemnego zbierania głosów z powołaniem jako podstawy prawnej przepisu art. 15zzzr ustawy COVID-19. Zgodnie z jego treścią oświadczenie woli członka organu osoby prawnej innej niż Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, może zostać złożone w formie dokumentowej, a posiedzenia organów osób prawnych odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów. Do skuteczności takiego oświadczenia nie jest wymagane wypełnienie formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, opatrzenie kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, bez względu na odmienne zastrzeżenie ustawy lub czynności prawnej.

Wskazana wyżej praktyka opiera się na literalnej wykładni powołanego przepisu zakładającej, że art. 15zzzr stanowi trwałe rozwiązanie upraszczające sposób składania oświadczeń przez członków organów osób prawnych oraz odbywania posiedzeń tych organów. Należy zauważyć, że w treści tego przepisu brak zastrzeżenia o jego stosowaniu jedynie w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Wydaje się jednak, że w celu określenia, czy rozwiązanie przewidziane w tym przepisie miało charakter epizodyczny, związany z obowiązywaniem w latach 2020-2023 stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii COVID-19, czy też trwały, z czym wiązałyby się przyjęcie

poglądu o jego obowiązywaniu po uchyleniu stanów zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii, należy posłużyć się również innymi metodami wykładni, w szczególności metodą wykładni celowościowej. Ministerstwo Sprawiedliwości konsekwentnie prezentowało pogląd, zgodnie z którym przepis nie powinien być obecnie stosowany, tj. po uchyleniu stanów zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-Cov-2 i zachorowalnością na COVID-19, ponieważ powinien być on odczytywany w kontekście funkcjonowania wszystkich przepisów ustawy COVID-19. W szczególności wskazać należy, że tytuł tej ustawy wprost odwołuje się do szczególnych rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W opinii Ministerstwa Sprawiedliwości przepis art. 15zzzr należy uznać za jedno ze szczególnych rozwiązań wprowadzonych do ustawy COVID-19, których celem było uproszczenie podejmowania decyzji i składania oświadczeń przez wieloosobowe organy osób prawnych w celu zapewnienia ciągłości ich działania oraz zapobieżenia konieczności kontaktu fizycznego pomiędzy osobami piastującymi funkcję w tych organach, którego skutkiem mogłoby być dalsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS-Cov-2.

Biorąc pod uwagę negatywne skutki obowiązywania art. 15zzzr ustawy COVID-19, na które wskazuje Pan w swoim piśmie, oraz wątpliwości w zakresie wykładni i stosowania tego przepisu jako epizodycznego, powiązanego wyłącznie z epidemią COVID-19, wydaje się, że właściwym sposobem postępowania powinno być usunięcie art. 15zzzr z systemu prawnego. Skutkiem usunięcia tego przepisu będzie brak możliwości nie tylko dalszego podejmowania uchwał na piśmie, ale również brak możliwości podejmowania uchwał przy użyciu środków komunikacji elektronicznej zarówno przez spółdzielnie, jak i inne osoby prawne.

Analogiczne stanowisko w przedmiotowej sprawie zajęło Ministerstwo Rozwoju i Technologii w kierowanej do tutejszego resortu korespondencji.

Prace legislacyjne w zakresie uchylenia art. 15zzzr ustawy COVID-19 mogłyby stanowić asumpt do uporządkowania sygnalizowanych w niniejszym piśmie RPO oraz wskazanej wyżej korespondencji MRIT uwag dot. stosowania art. 35 § 4³ Prawa spółdzielczego jako alternatywnych podstaw prawnych do podejmowania uchwał na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Należy przy tym wskazać, że w Ministerstwie Sprawiedliwości znane są również postulaty wprowadzenia trwałego rozwiązania w zakresie możliwości odbywania posiedzeń organów niektórych osób prawnych z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Formułowane w tym zakresie postulaty obejmują zmiany w Prawie o stowarzyszeniach (art. 10 ust. 1a-1e, w tym zakresie ze skutkiem również dla ustawy o fundacjach, vide: art. 5 ust. 1a tej ustawy) oraz w Prawie spółdzielczym (art. 36 § 9-11). Przepisy wskazanych ustaw przewidywały rozwiązania dopuszczające głosowanie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej wyłącznie na okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, o których mowa w ustawie z dnia 5

grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Pracom legislacyjnym w zakresie uchylecia art. 15zzzr ustawy COVID-19 mogłoby zatem towarzyszyć kompleksowe uregulowanie i uporządkowanie problematyki podejmowania uchwał w sposób niestacjonarny przy użyciu rozwiązań, które mogłyby być wzorowane na rozwiązaniach, które już obowiązują w tym zakresie w Kodeksie spółek handlowych.

Ministerstwo Sprawiedliwości deklaruje podjęcie prac koncepcyjnych dotyczących sygnalizowanej problematyki odnoszącej się do art. 15zzzr ustawy COVID-19 oraz ewentualne wypracowanie alternatywnych rozwiązań w zakresie podejmowania uchwał przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość) przy poszanowaniu zasad demokracji wewnątrz korporacyjnej oraz interesów członków oraz praw i wolności obywatelskich w najszybszym możliwym terminie.

Z wyrazami szacunku

Bartłomiej Ciężyński
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:
Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Departament Mieszkalnictwa